

УДК 657.471.12:

Синяєва Л.В., д. е. н., професор, Таврійський державний агротехнологічний університет

Кондратюк О.В., магістрант, Таврійський державний агротехнологічний університет

Микульський В.С., магістрант, Таврійський державний агротехнологічний університет

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМИ «1С. ПІДПРИЄМСТВО» КОНФІГУРАЦІЇ 2.0

Анотація. У статті розглянуто важливість застосування сучасних інформаційних систем, що дозволяє значно підвищити якість та швидкість обробки облікової інформації. Доведено, що в умовах жорсткої конкуренції бухгалтерія є не тільки підрозділом, але й середовищем, де формується масив управлінської інформації, яка повинна бути вірогідною, значущою, повною та оперативною. Застосування комп'ютерних систем при автоматизації бухгалтерського обліку заробітної плати мають задовольнити всі вимоги облікової політики підприємства та відповідати стандартам міжнародного бухгалтерського обліку. Розглянуто різні програмні засоби автоматизації бухгалтерського обліку, переважна більшість з яких мають модульну архітектуру. Впровадження інформаційних систем на вітчизняних підприємствах дозволить забезпечити своєчасність надання інформації, якість і повноту інформації, безпеку інформації завдяки захисту від несанкціонованого доступу, можливість використання на різних програмно-апаратних платформах, насамкінець, підвищити ефективність процесів планування, обліку та контролю з одночасним зниженням втрат на 20-30%.

Ключові слова: автоматизація, заробітна плата, бухгалтерський облік, інформаційні технології, програмне забезпечення, облікова інформація

Літ.14

Синяева Л.В., Кондратюк А.В., Микульский В.С.

АВТОМАТИЗАЦИЯ УЧЕТА ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ С ПОМОЩЬЮ ПРОГРАММЫ «1С. ПРЕДПРИЯТИЕ» КОНФИГУРАЦИИ 2.0

Аннотация. В статье рассмотрена важность применения современных информационных систем, что позволяет значительно повысить качество и скорость обработки учетной информации. Доказано, что в условиях жесткой конкуренции бухгалтерия является не только подразделением, но и средой, где формируется массив управленческой информации, которая должна быть достоверной, значимой, полной и оперативной. Применение компьютерных систем при автоматизации бухгалтерского учета заработной платы должны удовлетворить все требования учетной политики предприятия и отвечать стандартам международного бухгалтерского учета. Рассмотрены разные программные средства автоматизации бухгалтерского учета, подавляющее большинство из которых имеют модульную архитектуру. Внедрение информационных систем на отечественных предприятиях позволит обеспечить своевременность предоставления информации, качество и полноту информации, безопасность информации благодаря защите от несанкционированного доступа, возможность использования на разных программно-апаратных платформах, в конце, повысить эффективность процессов планирования, учета и контроля с одновременным снижением потерь на 20-30%.

Ключевые слова: автоматизация, заработная плата, бухгалтерский учёт, информационные технологии, программное обеспечение, учётная информация.

Syniaieva L., Kondratuk A., Mykul'skyi V.

**AUTOMATIC ACCOUNTING FOR EARNINGS WITH AID PROGRAMS
"1C. ENTERPRISE" CONFIGURATION 2.0**

Abstract. The article considers the importance of using modern informational systems, which allows to significantly improve the quality and speed of processing of accounting information. It is proved that in conditions of strict competition, accounting is not only a subdivision but also it is an environment in which an array of management information is formed that should be reliable, meaningful, complete and operational. The using of computer systems in the automation of wage accounting must meet all the requirements of the accounting policies of the enterprise and comply with international accounting standards.

Different software tools for accounting automation are considered, the most of which have a modular architecture. The introduction of information systems at domestic enterprises will ensure timely provision of information, quality and completeness of information, security of information through protection against unauthorized access, possibility to use on different software and hardware platforms and finally allows increasing the efficiency of planning, accounting and some other control processes, while simultaneously reducing losses by 20-30%.

Keywords: automation, wages, salary, accounting, information technologies, software, accounting information

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Однією з головних проблем у сучасних умовах переходу до ринкових відносин економіки України є удосконалення автоматизації системи бухгалтерського обліку, звітності, контролю та аудиту, основним напрямом якого є застосування інформаційних систем та комп'ютерних технологій. Прийняття рішень щодо вибору шляхів розвитку підприємства здійснюється на основі інформації, отриманої в результаті оцінки його внутрішнього та зовнішнього середовища, у тому числі й від якості бухгалтерської інформації. Аналіз конкурентоспроможності вимагає детальної обробки значних масивів даних, оцінки значної кількості параметрів, урахування груп факторів, що впливають на поточний та майбутній стан підприємства. Результати, отримані на всіх стадіях дослідження, знаходяться у прямій залежності від повноти доступної інформації та методів дослідження. Обліковий процес на будь якому сучасному підприємстві за допомогою обчислювальної техніки дозволяє значно підвищити якість та швидкість обробки облікової інформації. Застосування комп'ютерної техніки та спеціальних програм дозволяє змінити зміст та організацію праці облікового персоналу шляхом зменшення кількості ручних операцій, які використовуються при обробці первинної документації, систематизації облікових показників та заповнення реєстрів та звітних форм. Наявність розвиненої методики оцінки конкурентного середовища підприємства підвищує здатність аналітиків, керівників підприємств, інших зацікавлених сторін комплексно та якісно аналізувати стан підприємства, ринкову ситуацію, у якій воно діє та визначати перспективи досліджуваного підприємства. Враховуючи масштабність дослідження, існування значної кількості специфічних методів аналізу конкурентоспроможності підприємств, проблем, які виникають під час збору та обробки вихідної інформації, вважаємо доцільним внести певні зміни в організацію бухгалтерського обліку, перетворюючи обчислювальну техніку з підручного засобу на значущий чинник організації та ведення бухгалтерського обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми, що розглядається.

Ефективність організації обліку та проведення аудиту оплати праці в сучасних умовах істотно залежить від розвитку інформаційних технологій. Фундаментальним

питанням методології й організації обліку, аналізу та аудиту присвятили свої праці вітчизняні вчені-економісти, зокрема: Бутинець Ф.Ф., Кузьменко А.В., Левицька С.О., Піголь І.Д., Степова С.В., Терещенко Л.О., Харіна К.В., Яровенко, Г.М., Білуха М.Т., Дорош Н.І., Дрозд І.К., Купалова Г.І., Кужельний М.В., Ю.А. Кузьмінський, В.Г. Швець. Проблеми удосконалення обліку, аналізу праці та її оплати в умовах розвитку інформаційних технологій вивчалися такими науковцями, як: Васильків Н.М., Васьковська М.С., Загородній А. Г., Івахненко С.В., Микитенко Т.В., Мних Є.В., Писаревська Т.А., Скопень М.М., Сук Л.К., Шквір В.Д.. Вагомий внесок у розробку цих проблем внесли також зарубіжні дослідники, як: В. В. Дик, К. Долан, Ковальова О.В., Міхеєва Е.В., Савицька Г.В., Саммерс Е., Форсіф П., Шуремов Е.Л. та інші. Більшість науковців акцентувала увагу на організації й методиці розрахунків з оплати праці. Враховуючи значущість і цінність досліджень зазначених авторів, необхідно відзначити, що теоретичні й методологічні основи застосування інформаційних технологій в обліку й аналізі досконало ще не розроблені, а висвітлено лише окремі аспекти цієї проблеми. Разом з тим, окремі аспекти застосування сучасних комп'ютерних технологій для здійснення обліку, аналізу та контролю потребують подальшого опрацювання, особливо у процесі виходу підприємств з кризового становища [1]. Це підтверджує актуальність опрацювання теоретико-методологічних засад обліку праці в умовах використання сучасних інформаційних систем.

Формулювання цілей статті. Метою статті є узагальнення методичних підходів до можливості оцінки і визначення особливостей автоматизації обліку заробітної плати на підприємствах за допомогою програми «1с. підприємство» конфігурації 2.0. Наявність застосування додаткового інструментарію забезпечить зміцнення системи внутрішнього контролю обліку заробітної плати в цілому і, таким чином, знизить ризик його неефективності.

Виклад основного матеріалу. Використання комп'ютерної техніки та спеціалізованих програм дає можливість внести значні зміни в організацію бухгалтерського обліку, перетворюючи обчислювальну техніку з підручного засобу на визначний чинник організації та ведення бухгалтерського обліку. Вказані зміни зумовлені тим, що відбуваються певні метаморфози не лише у нормативно-правових актах, які регулюють ведення бухгалтерського обліку, а й у способах обробки даних, які, у свою чергу, забезпечують різну швидкість отримання та надання звітних показників (даних), а у разі переходу системи бухгалтерського обліку до автоматизованого режиму, спостерігається зростання швидкості передачі та отримання облікових даних.

В Україні ринок спеціалізованого аудиторського програмного забезпечення на сьогодні тільки починає розвиватися, і серед завершених програмних продуктів для продажу можна назвати лише такі, як: «Асистент Аудитора» (розробник фірма «Сервіс-аудит»); «Помічник аудитора» (фірма «Гольдберг-аудит»); «Abacus Professional»; «Експресс-Аудит: ПРОФ» та «IT Audit: Аудитор» (КСБ «Мастер-Софт»). З метою вдосконалення аудиту розрахунків з оплати праці запропоновано при здійсненні аудиту розрахунків з оплати праці використовувати такі комп'ютерні програми, як: Audit: Аудитор, Audit XP, Audit програм. Вони дозволяють здійснювати аудиторську перевірку як окремих сфер діяльності підприємства (наприклад, як у даному випадку, аудит розрахунків з оплати праці), так і в цілому.

Наприклад, система «Асистент аудитора» розроблена фірмою «Сервіс-Аудит» є професійною інформаційно-довідковою системою, інтегрованою в інформаційно-пошукову систему (ІПС). Система складається з чотирьох умовно незалежних тематичних розділів: «Плани і програми аудиту», «Робочі документи аудитора»,

«Консультант аудитора», «Основні нормативні документи». Бази даних цієї системи – це набір аудиторських процедур, оформлених у вигляді анкет-питальників, бланків, робочих карт, методик, довідкових таблиць, які є оригінальними авторськими розробками, створеними спеціалістами-аудиторами з великим практичним досвідом.

Згідно наказу про облікову політику досліджуване нами підприємство ПП «Аскон» (сmt. Якимівка, Запорізька обл.) застосовує автоматизовану форму ведення обліку розрахунків з працівниками. Для ефективного управління роботою на підприємстві використовується система автоматизованого управління R/3 німецької фірми SAP AG. Дана система включає пакет стандартних програм у таких сферах бізнесу, як фінансові розрахунки, бухгалтерський облік, логістика, керівництво персоналом та інше. Система забезпечує постійний контроль виробничих процесів та інтеграцію потоків даних незалежно від меж структурних підрозділів. Різноманітний інструмент QUERY, Report-Writer, дозволяє без знань мови програмування створювати різні звіти, формуляри вихідних документів, бази даних з діяльності підприємства. Об'єктивно орієнтована мова програмування ABAP/4 дає змогу розробляти цілі модулі та системи, специфічні для підприємства.

Облік оплати праці працівників у конфігурації проходить кілька взаємопов'язаних етапів:

- кадровий облік — з цієї підсистеми надходить інформація про працівника, зміну його позиції на підприємстві (прийом, звільнення, переміщення, оплата праці), яка використовується під час проведення розрахунків;
- нарахування зарплати з розрахунком необхідних внесків та інших утримань;
- відображення зарплати у податковому та бухгалтерському обліку;
- виплата заробітної плати [2].

Користувачі попередньої платформи конфігурації «1С: Бухгалтерія 7.7 для України» не стикалися зі схемою окремого розрахунку заробітної плати й окремого проведення результатів розрахунку в обліку, яка тепер використовується у конфігурації 2.0. Якщо різні розрахунки протягом періоду доповнюються новими нарахуваннями, уточнюються, якщо проводяться перерахунки заробітної плати, то часто застосовується схема, в якій кінцеві результати відображаються в інформаційній базі тільки один раз після остаточних уточнень. Даний програмний продукт забезпечує:

- планування потреби у персоналі;
- управління атестацією, навчанням та фінансовою мотивацією працівників;
- ефективне планування зайнятості персоналу;
- ведення обліку кадрів і аналіз кадрового складу; ведення штатного розпису підприємства; розрахунок заробітної плати персоналу;
- розрахунок регламентованих законодавством податків, утримань із заробітної плати та нарахувань на фонд оплати праці;
- автоматизацію розрахунку нарахувань та утримань за будь-якими алгоритмами; відображення нарахованої заробітної плати і податків у складі витрат підприємства;
- управління грошовими розрахунками з персоналом, включаючи депонування;
- формування платіжних відомостей з упорядкуванням інформації за різними критеріями шляхом розподілу її за категоріями, підрозділами та іншими

ознаками; розрахунок лікарняних листків, відпусток, оплати по середньому заробітку на основі даних за попередні розрахункові періоди;

- формування стандартних звітів для податкової інспекції;
- отримання статистичної інформації по працівниках підприємства;
- фіксацію кадрових переміщень працівників і їх просуванням по службі із створенням відповідних звітів тощо [3].

На вітчизняному ринку інформаційних технологій представлена велика кількість програмних продуктів з автоматизації бухгалтерського обліку, які можуть вирішувати як окремі бухгалтерські завдання, так і повністю вести фінансовий, податковий та управлінський облік в організації. На ньому пропонується цілий ряд автоматизованих систем як вітчизняних, так і закордонних розробників. Зараз на українському ринку фінансово-економічного програмного забезпечення пропонується цілий ряд розробок:

Система 1С:Підприємство названа як одна програма. Насправді вона є не стільки продуктом, готовим до використання кінцевими користувачами, скільки інструментальним середовищем для його розробки. Крім офіційної версії 1С бухгалтерія для України, свої рішення пропонують партнери фірми 1С в Україні. Найбільш відомими з них є АВВУУ Ukraine, Диск, Фаворит Сервіс, Форт. Крім цього практично в кожному великому місті є фірма, а часто й не одна, які пропонують свій варіант налагодження для платформи 1С:

- АБ Офіс 2000 (компанія АБ Система)
- Dt1oPro» (Ксиком Софт)
- GrossBee-XXI» (компанія Гроссбі)
- SMarket (фірма ТФПК)
- X-DOOR (компанія SoftTAXI)
- Акцент 6.0 Бізнес-пакет (компанія Імпакт)
- Бест-Про (компанія Інтелект-Сервіс)
- Парус (корпорація Парус-Україна)
- РС-Фінанси (компанія РС-Фінанси+)
- Свод (компанія КомПАС-Україна)
- Торгінфо 6.0 (компанія Торг інформатика)
- Універсал (компанія СофтПро)
- Oracle Україна та інші.

Безперечним лідером серед розробників є фірма 1С. Бухгалтерські інформаційні системи допомагають вирішити цілий ряд завдань, зокрема:

- прискорення обробки даних первинних документів;
- автоматизацію розрахунків заробітної плати, податків, страхових внесків, амортизаційних відрахувань;
- автоматизацію формування Головної книги, бухгалтерського балансу та інших форм звітності і т.д.

Такі системи дозволяють здійснити одночасне ведення бухгалтерського та податкового обліку, тобто розрахувати базу по податку на прибуток на підставі даних бухгалтерських документів.

Бухгалтерські інформаційні системи – це програмні комплекси, призначені для автоматизації вирішення як окремих завдань обліку, так і комплексних завдань для виконання функцій планування, контролю та аналізу і прийняття грамотних управлінських рішень [4].

Завданнями бухгалтерських інформаційних систем є:

- автоматизована обробка первинних документів;
- автоматизація комплексу завдань бухгалтерського обліку, планування та аналізу фінансово-господарської діяльності організації;
- формування, обробка та отримання достовірної оперативної інформації;
- інтеграція оперативного, бухгалтерського та податкового обліку.

В основу бухгалтерських інформаційних систем, налаштованих на системний облік із застосуванням загального режиму оподаткування, закладені функціональні компоненти, які в комплексі виконують розрахунки, заповнення та обробку первинних документів, накопичення підсумкових результатів та формування звітних форм.

По розділах бухгалтерського обліку в рамках бухгалтерських інформаційних систем вирішуються такі облікові завдання, як: облік заробітної плати; товарно-матеріальних запасів; основних засобів і нематеріальних активів; готової продукції; витрат на виробництво; фінансово-розрахункових операцій, а також завдання оперативного обліку на основі первинних документів і складання фінансових звітів.

Аналіз відповідного програмного забезпечення показав, що у більшості бухгалтерських програм розрахунки заробітної плати запрограмовані на примітивному рівні – почасова зарплата без будь-яких додаткових розрахунків. Всі інші розрахунки бухгалтер повинен виконувати вручну. Навіть для малих підприємств це не дуже зручний спосіб [5].

Заробітна плата (оплата праці працівника) – це винагорода за працю залежно від кваліфікації працівника, складності, кількості, якості та умов виконуваної роботи, а також компенсаційні і стимулюючі виплати.

В конфігурації «Бухгалтерія для України» редакція 2.0 виплата заробітної плати проводиться в два етапи:

- створення платіжних відомостей, якими фіксуються виплачуються кожному співробітнику суми зарплати і суми внесків / податків, утримань;
- оформлення платіжних документів з виплати зарплати співробітникам і перерахування внесків і податків із зарплати.

Для нарахування зарплати, ПДФО, внесків та утримань необхідно перейти в розділ «Зарплата і кадри / Нарахування зарплати» і скористатися кнопкою «Створити». У відкритому документі «Нарахування зарплати» в шапці необхідно заповнити наступні поля:

- реквізит «Організація» – заповнюється автоматично;
- реквізит «Місяць нарахування» – вказати місяць, за який необхідно виплатити заробітну плату співробітникам;
- реквізит «Дата» – автоматично заповнюється поточною датою;
- реквізит «Номер» – автоматично заповнюється після проведення документа;
- реквізит «Підрозділ» – заповнюється, якщо необхідно нарахувати зарплату певного підрозділу організації.

У підвалі документа реквізит «Коментар» – при необхідності заповнюється коментарями до документа.

Табличні частини документа можна заповнювати автоматично за допомогою кнопок «Заповнити» (за даними кадрового обліку про місця роботи співробітників і їх планові нарахування) та «Підбір» (для підбору певних співробітників) або вручну. Автоматично документ заповнюється співробітниками всієї організації або зазначеного підрозділу. Разові нарахування, нарахування відпускових або лікарняних вводиться в

документ вручну. Після заповнення необхідно відкоригувати відпрацьований час для співробітників, які працювали не всі дні місяця. Потім необхідно провести перерахунок залежних нарахувань, податків і внесків за допомогою кнопки «Перерахувати». При необхідності відбувається ручне коригування розрахованих в документі сум. Якщо відкориговані суми немає потреби перераховувати, то у подальшому необхідно зняти прапорець «авторозрахунок» у відповідних рядках нарахувань і утримань, або включити прапорці «Коригувати внески» і «Коригувати ПДФО» на відповідних закладках документа. Підсумки по документу можна відобразити за допомогою натискання на гіперпосилання «Підсумки по документу». При натисканні кнопок із зображенням знаку питання підсумкові дані розшифровуються більш детально. Результати розрахунку по кожному співробітнику можна проаналізувати за допомогою розрахункового листка, скориставшись гіперпосиланням під табличній частиною «Детальніше див. Розрахунковий листок» [6].

Розрахунок заробітної плати за першу половину місяця. Для розрахунку і подальшої виплати заробітної плати за першу половину місяця оформляється документ «Нарахування зарплати» з встановленим ознакою «Попередній розрахунок». При заповненні такий документ враховує тільки основні нарахування співробітників (оклади) і відпрацьований час від початку місяця до дати формування документа.

Зазначимо, що документи такого виду служать тільки для попереднього розрахунку і не здійснюють розрахунок ЄСВ і ПДФО, не формують проводок при проведенні, а також ніяк не впливають на результати подальшого повного розрахунку заробітної плати.

Формування проводок з відображення зарплати в бухгалтерському обліку можливо в двох режимах:

- при проведенні документа «Нарахування зарплати» (проводки не можуть бути змінені або переглянуті в самому документі);
- окремим документом «Відображення зарплати в бухгалтерському обліку» в кінці періоду (результати розподілу сум по проводках можуть бути попередньо відкориговані).

Порядок відображення задається в настройках обліку заробітної плати. Правило відображення будь-якого нарахування або утримання в бухгалтерському та податковому обліку задається спеціальним шаблоном – способом відображення. Всі використовувані способи відображення зберігаються в довіднику «Способи відображення зарплати в регламентованому обліку». Для переходу в довідник з документа «Відображення зарплати в бухгалтерському обліку» необхідно в реквізиті «Спосіб відображення», натиснути на кнопку «Вибрати зі списку» (стрілка вниз) і далі натиснути на гіперпосилання «Показати всі».

У довіднику «Відображення зарплати в бухгалтерському обліку», щоби переглянути конкретний спосіб відображення, необхідно його вибрати і за допомогою натискання правої клавіші миші на ньому, вибрати зі списку «Змінити». Господарська операція складається з однієї проводки з бухгалтерського обліку та податкового призначення для податкового обліку.

Для способів відображення нарахувань визначається також порядок формування відображення внесків до фондів для таких нарахувань:

- відбивається тим же способом, що і нарахування;
- відбивається як основне нарахування співробітника;
- відбивається особливим способом (вказується, яким саме).

Розширені можливості пошуку для проводок по внесках визначаються за даними

регістра відомостей «Статті витрат за внесками ФОП» – тут кожному податку (виду внеску) і бухгалтерського рахунку витрат відповідно вказується своя стаття витрат.

Виплата та депонування зарплати. У конфігурації «Бухгалтерія для України» документ «Відомість на виплату зарплати» замінили на документи «Відомість в банк» для безготівкового розрахунку на зарплатні картки співробітників і «Відомість в касу» для видачі зарплати готівковими коштами.

Виплата зарплати через банк. Для виплати зарплати через банк для співробітників повинні бути задані особові рахунки, на які перераховується зарплата. Ці рахунки вказуються в картці фізичної особи в підрозділі «Особові рахунки співробітників за зарплатними проектами». При цьому з одним банком може бути укладено кілька договорів [7].

При заповненні відомості в банк заповнення сумами виплат можливо, як за окремим зарплатним проектом, так і без урахування проекту (за всіма особовими рахунками співробітників). На підставі такої відомості можна ввести документ «Списання з банківського рахунку» і зареєструвати виплату відразу по всіх співробітниках, занесених до документу.

Для виплати зарплати через банк необхідно перейти в розділ «Зарплата і кадри / Виплата зарплати / Відомість в банк» і скористатися кнопкою «Створити». У відкритому документі «Відомість в банк» необхідно заповнити наступні поля:

- реквізит «Організація» – заповнюється автоматично;
- реквізит «Підрозділ» – заповнюється якщо виплачується зарплата певного підрозділу організації;
- реквізит «Зарплатний проект» – заповнюється, якщо є угода між банком і підприємством про виплату заробітної плати, премій та інших платежів співробітникам за допомогою міжнародних пластикових карт;
- реквізит «Виплачувати» – заповнюється видом виплат, який визначить правила і порядок заповнення документа;
- реквізит «Місяць виплати» – заповнюється місяцем за який виплачується зарплата.

Для виплати зарплати через касу необхідно перейти в розділ «Зарплата і кадри / Виплата зарплати / Відомість в касу» і скористатися кнопкою «Створити». У відкритому документі «Відомість в касу» в шапці необхідно заповнити наступні поля:

- реквізит «Організація» - заповнюється автоматично;
- реквізит «Дата» - автоматично заповнюється поточною датою;
- реквізит «Номер» - автоматично заповнюється після проведення документа;
- реквізит «Підрозділ» - заповнюється якщо необхідно нарахувати зарплату певного підрозділу організації;
- реквізит «Виплачувати» - заповнюється видом виплат, який визначить правила і порядок заповнення документа;
- реквізит «Місяць нарахування» - вказується місяць за який необхідно виплатити заробітну плату співробітникам.

Табличні частини документа заповнюються автоматично за допомогою кнопки «Заповнити». Примітка: шапка документа була змінена для зручності користувача по кнопці «Ще / Змінити форму».

Щоб вибрати вид виплат для заповнення документа необхідно праворуч від реквізиту «Виплачувати» натиснути на кнопку «Вибрати зі списку» (стрілка вниз) і далі

внизу списку натиснути на гіперпосилання «Показати всі». У довіднику, «Види виплат» існують зумовлені види виплат:

«Чергова виплата» і «Чергова виплата з погашенням боргів» – підготовка до виплати зарплати за місяць виплати або за всі попередні місяці;

«Аванс» – оформлення авансових виплат в розмірі встановлених фіксованих сум кожному співробітнику. У даному виді виплати необхідно провести попередній розрахунок ПДФО та ЄСВ на суму виплат. За замовчуванням розрахунок проводиться за методом «від зворотного»;

«Аванс за попереднім розрахунком» – оформлення авансових виплат за попереднім розрахунком за першу половину місяця. В даному виді виплати необхідно провести попередній розрахунок ПДФО та ЄСВ на суму виплат;

«Депоненти» – підготовка до виплати депонованих раніше сум;

«Дивіденди» – підготовка до виплати дивідендів.

Крім перерахованих видів виплат користувач може самостійно створити в довіднику «Види виплат» виплати, які, умовно можна назвати міжрозрахунковими – це виплати по конкретних нарахуваннях (наприклад «Разова премія»).

Табличні частини документа заповнюються автоматично за допомогою кнопок «Заповнити» У формі обробки необхідно вказати платіжну відомість, заповнити статтю руху грошових коштів і дату формування касових ордерів. У табличній частині обробки слід зазначити співробітників, для яких будуть формуватися видаткові касові ордери. Комплект видаткових касових ордерів формується автоматично натисненням на кнопку «Створити документи». Для проведення цих касових ордерів необхідно натиснути на кнопку «Провести документи».

Невиплачена вчасно заробітна плата може бути депонована. Для реєстрації цього факту призначений документ «Депонування зарплати». Щоби створити документ, необхідно перейти до розділу «Зарплата і кадри / Виплата зарплати / Депонування» і скористатися кнопкою «Створити» або створити з документа «Відомість в касу» за допомогою кнопки «Створити на підставі». Дані можуть бути заповнені автоматично по кнопці «Заповнити» по залишках не виданої заробітної плати. Документ при проведенні також формує проводки по відображенню депонування в бухгалтерському обліку. З документа можна сформувати друковану форму реєстру депонованих сум.

При обліку депонованої заробітної плати необхідно дотримуватися такої схеми:

1. Спочатку вводиться документ «Відомість в касу».
2. Якщо виплата здійснюється окремими касовими ордерами, то формуються ордера по співробітниках, які отримали зарплату.
3. На підставі відомості вводиться документ «Депонування зарплати». У документі залишають тільки тих співробітників, які не отримали заробітну плату.
4. Після цього на підставі документа «Відомість в касу» можна ввести видатковий касовий ордер на виплату за відомістю.

Для виплати депонента оформляється документ «Відомість в касу» або «Відомість в банк» з видом виплати «Депоненти». Суми прострочених виплат по депонентам списуються після закінчення терміну давності документом «Списання депонентів в доходи організацій».

Звіти по заробітній платі і податках. Конфігурація дозволяє сформувати в розділі «Зарплата і кадри / Зарплата / Звіти по зарплаті» наступні види звітів:

«Розрахункові листки» - призначені для письмового повідомлення працівника про складові частини його нарахувань і утримань;

«Розрахункова відомість» - зведений звіт про нарахування та утримання

співробітників, в тому числі може бути формувати з угрупованням по підрозділах;

«Типова форма П-6» - форма, що представляє собою звіт про нараховання та утримання працівника;

«Типова форма П-7» - форма, що представляє собою зведений звіт про нараховання та утримання працівників;

«Аналіз внесків до фондів по працівникам» - деталізований звіт ЄСВ і нарахований для них ЄСВ на ФОП;

«Звіт по внесках до фондів» - форма, що представляє собою зведений звіт про нарахований ЄСВ;

«Аналіз зарплати по підрозділам і співробітникам» - звіт для докладного аналізу сум нарахувань і утримань співробітників;

«Аналіз витрат на оплату праці» - звіт призначений для отримання відомостей про витрати на оплату праці та відрахування на соціальні потреби. Звіт формується за даними бухгалтерського обліку обраної організації.

Для аналізу даних бухгалтерського та податкового обліку можна також використовувати стандартні звіти.

Облік заробітної плати у зовнішній програмі. У конфігурації передбачена можливість вести облік розрахунків з працівниками організації у зовнішній програмі. Якщо організація веде облік у зовнішній програмі, то необхідно в налаштуваннях параметрів обліку встановити перемикач «Облік розрахунків по заробітній платі та кадровий облік ведеться» в значення «У зовнішній програмі». У цьому випадку на закладці «Зарплата і кадри» будуть виведені тільки ті документи, які використовуються для обміну з зовнішньою програмою. Це універсальна платіжна відомість «Відомість на виплату зарплати» і документи перенесення проводок з зовнішніх програм (наприклад, «Зарплата і управління персоналом для України»). У цьому режимі доступні також службові обробки завантаження / вивантаження даних із зовнішніх програм..»

При проведенні досліджень часто виникає проблема інформаційного забезпечення, оскільки повнота, достовірність та актуальність інформації та вміння її використовувати відіграє визначальну роль у розвитку всіх економічних процесів. Недоступність або невідповідність інформації, яка використовується для автоматизації обліку заробітної плати, може призвести до одержання некоректних результатів та прийняття хибних рішень. В процесі впровадження та функціонування комп'ютерних систем обліку можуть виникати певні помилки, які можна розділити на дві основні групи:

1) помилки персоналу, зумовлені психофізіологічними можливостями людини, об'єктивними причинами (недосконалістю моделей подання інформації, недостатньою кваліфікацією персоналу, недосконалістю технічних засобів тощо) і суб'єктивними причинами (недбалістю, безвідповідальністю деяких користувачів, навмисним спотворенням інформації, неналежною організацією праці тощо);

2) помилки, викликані несправністю технічних засобів системи (пов'язані з несправністю обладнання, невідповідністю його до технічних норм, порушенням необхідних умов роботи технічних засобів і зберігання носіїв інформації, з фізичним зносом елементів і вузлів технічних засобів тощо) [8, с.86].

Висновки з даного дослідження. Отже, автоматизація заробітної плати за допомогою програми «1С: Підприємство» конфігурації 2.0 дозволяє нараховувати працівникам зарплату за годинною тарифною ставкою та здійснювати індексацію. Вручну можна додавати будь-які нові нараховання, але щодо них необхідно вводити вже розраховані суми. Нараховання ведуться за відпрацьованим часом, зазначеним безпосередньо в документах. Алгоритм виплати зарплати дозволяє оформляти

перерахування коштів на банківські рахунки та здійснювати виплату через касу.

У системі проводиться настроювання відображення нарахувань (утримань), відображення витрат на оплату праці, нарахувань внесків до соціальних фондів у бухгалтерському та податковому обліку, що розраховуються автоматично. Після закінчення звітного періоду можна автоматично сформувати регламентовані звіти щодо фізичних осіб, звіти до фондів, статистичну звітність тощо. Таким чином, використання електронно-обчислювальної техніки не тільки значно спрощує обліковий процес, а й підвищує культуру управління, підвищує ступінь надійності і достовірності інформації, її оперативність, покращує умови її зберігання і багаторазового використання при ефективному захисті як від руйнування, так і від несанкціонованого доступу. Бухгалтер здійснює контроль за статтями витрат, з виявленням причин відхилень і факторів, що впливають на їхнє виникнення. А керівники підприємства, маючи таку інформацію, оперативно здійснюють необхідні корективи виробничої діяльності з метою отримання найбільшого ефекту шляхом зниження витрат на виробництво. Таким чином, ефективність комп'ютеризованої системи обліку та контролю визначають порівнянням результатів від функціонування даної системи та витрат усіх видів ресурсів, необхідних для її створення та розвитку, для якої необхідна підготовка та перепідготовка кваліфікованих кадрів для роботи з комп'ютеризованою системою бухгалтерського обліку [9].

При впровадженні інформаційної системи бухгалтерського обліку на підприємстві потрібно чітко виокремити та оцінити можливі ризики, пов'язані зі створенням принципово нових умов праці облікового апарату, змінами в організаційній структурі підприємства, впровадженні комп'ютерних інформаційних технологій, створенні нових відкритих для зовнішнього середовища комунікаційних каналів передачі інформації. Потрібно розрізняти інформаційні ризики, пов'язані зі створенням, передачею, збереженням і використанням інформації засобами комп'ютерної і телекомунікаційної техніки, та ризики, які виникають на етапах проектування, аналізу, впровадження та експлуатації інформаційної системи бухгалтерського обліку.

Для мінімізації інформаційних ризиків необхідним є забезпечення належного контролю за доступом до інформації через використання адміністративних та технічних засобів захисту. Удосконалення інформаційної системи обліку передбачає організацію контролю несанкціонованого використання інформації та попередження її фальсифікації обліковим персоналом. З метою мінімізації негативного економічного результату діяльності, який пов'язаний з фінансовими та часовими втратами на виправлення організаційних ризиків, необхідна детальна їх класифікація на етапах автоматизації обліку. Належний та своєчасний контроль впровадження інформаційних систем бухгалтерського обліку допоможе знайти шляхи побудови ефективного моніторингу виникнення можливих ризиків та мінімізації їх наслідків [10].

Для вдосконалення обліку оплати праці підприємства необхідно забезпечити комп'ютерними засобами ведення обліку. Це дає змогу швидко та якісно проаналізувати витрати, виключити помилки, які виникають при ручному розрахунку, забезпечити правильність нарахування заробітної плати працівникам підприємства та нарахування обов'язкових платежів.

Перспективи подальших досліджень у сфері управління заробітною платою пов'язані з розробленням науково-методологічних підходів щодо забезпечення гідної заробітної плати на підприємстві в умовах конкурентного середовища та необхідності використання ресурсозаощадних сценаріїв розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф.Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку. Підручник -Житомир: ПП "Рута", 2002. – 544с.
2. Васильків Н.М. Ефективність інформаційних систем / Н.М. Васильків. – Тернопіль: Економічна думка. – 2005. – 98 с.
3. 1С: Зарплата та управління персоналом 8.1: практ. пос. / [кїл. авторів; під ред. Н.В.Селищева]. – М.: КНОРУС, 2009. – 368 с.
4. Левицька С.О. Автоматизація бухгалтерського обліку як визначальний фактор ефективності облікової системи вітчизняних підприємств / С.О. Левицька, А.В. Романюк // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2010. – №2(50). – С. 156–163.
5. Кузьменко А.В., Піголь І.Д. Актуальність та перспективи автоматизації бухгалтерського обліку / А.В.Кузьменко // Економічні науки.– 2012.
6. Секіріна Н. В. Удосконалення організації обліку розрахунків з оплати праці на підприємствах / Н. В Секіріна, І. О. Лобанов // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. – 2012. - №2. С. 34.
7. Васьковська М.С. Інформаційні системи обліку. Навчальний посібник для студентів спеціальності „Облік та аудит”. - Хмельницький: ТУП, 2003 р.
8. Автоматизація діяльності служби персоналу // Довідник з управління персоналом. – 2006. – № 4. – С.97-106.
9. Інформаційні системи і технології в економіці: Посібник. За редакцією проф. В.С.Пономаренка. - К.: „Академія”, 2002 р.
10. Кузьмінський Ю.А. Автоматизація оперативного обліку та контролю міжнародних економічних операцій. – К.: КНЕУ, 2001.
11. Степова С.В. Необхідність автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах України / С.В. Степова, В.С. Марценюк – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=44756>
12. Терещенко Л.О. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посібник.- К.:КНЕУ, 2004. – 187 с.
12. Харіна К.В. Застосування інформаційних систем у бухгалтерському обліку / К.В. Харіна // Економічний простір. – 2008. – №16. – С. 90–97.
13. Чабанюк О.М. Облік оплати праці в ринкових умовах / О.М.Чабанюк, І.М. Залуцька // Наук. вісн. НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.3. – С. 298-304.
14. Яровенко, Г.М та ін.. Автоматизація як перспективний напрям розвитку зовнішнього аудиту [Текст] / Г.М. Яровенко // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 4. – С. 34-38.